

Тараненко Г.Г.

СОЦІОЛОГІЯ

Практикум

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО

СОЦІОЛОГІЯ

ПРАКТИКУМ

**Мелітополь
2021**

УДК 316(075.8)

Т 19

Рекомендовано вченою радою
Навчально-наукового інституту загальноуніверситетської
підготовки (протокол від 18.05.2021 року № 8)

Автор:

Тараненко Г.Г., кандидат педагогічних наук, доцент

Рецензенти:

Троїцька Т. С., доктор філософських наук, професор,
Мелітопольський державного педагогічного
університету імені Богдана Хмельницького
Поправко О. В., кандидат філософських наук, доцент, Таврійського
державного агротехнологічного університету імені
Дмитра Моторного

Т 19 Тараненко Г.Г. Соціологія. Практикум (для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» усіх спеціальностей). Мелітополь: ФО-П Однорог Т.В., 2021. 46 с.

Практикум розроблено відповідно до робочої програми з дисципліни «Соціологія» для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» усіх спеціальностей денної та заочної форми навчання Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного. Матеріали містять авторські практичні завдання, коментарі до їх виконання та список рекомендованої літератури.

©Тараненко Г.Г., 2021 рік

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
Практичне заняття № 1	
ТЕМА: СОЦІОЛОГІЯ У СИСТЕМІ ГУМАНІТАРНОГО ЗНАННЯ. ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ СОЦІОЛОГІЇ.....	5
Практичне заняття № 2	
ТЕМА: ПОНЯТТЯ, РІЗНОВИДИ ТА МЕТОДИ СОЦІОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ	7
Практичне заняття № 3	
ТЕМА: СОЦІАЛЬНА СТРУКТУРА СУСПІЛЬСТВА	9
Практичне заняття № 4	
ТЕМА: СУСПІЛЬСТВО ЯК СИСТЕМА: СОЦІАЛЬНІ СТАТУСИ І СОЦІАЛЬНІ РОЛІ, СОЦІАЛЬНА СТРАТИФІКАЦІЯ	12
Практичне заняття № 5	
ТЕМА: ОСОБИСТІСТЬ У СУСПІЛЬСТВІ. СОЦІАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ.....	17
Практичне заняття № 6	
ТЕМА: МОЛОДЬ У СОЦІАЛЬНІЙ СТРУКТУРІ СУСПІЛЬСТВА	22
Практичне заняття № 7	
ТЕМА: СОЦІОЛОГІЯ ШЛЮБУ І СІМ'Ї.....	25
Практичне заняття № 8	
ТЕМА: КОНФЛІКТ ЯК СОЦІАЛЬНЕ ЯВИЩЕ.....	29
Практичне заняття № 9	
ТЕМА: СОЦІОЛОГІЯ ГЕНДЕРУ	35
Практичне заняття № 10	
ТЕМА: СОЦІОЛОГІЯ ПРАЦІ І УПРАВЛІННЯ.....	39
Практичне заняття № 11	
ТЕМА: ЕЛЕКТОРАЛЬНА СОЦІОЛОГІЯ	42
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	45

ВСТУП

Не багато знайдеться академічних дисциплін, які б так безпосередньо стосувалися людини, як соціологія. Саме в межах цієї науки вивчаються соціальні організації і взаємодії, аналізуються події, що відбуваються навколо, і соціальні сили, які впливають на людину, акцентується увага на тих аспектах соціального оточення, які часто ігноруються, або сприймаються як належне.

Соціологія покликана давати не найзагальніші, відірвані від реального життя знання і категорії, а, перш за все, загальну картину розвитку суспільства, методологічні тонкощі побудови наукового знання і показати ключові соціологічні поняття, логічно пов'язані в єдину систему. Тільки таким чином здобувач вищої освіти здатен позбутися хаосу точок зору і розмаїття емпіричних фактів, що уможлиблює краще розуміння суспільства, в якому він живе. Адже сенс вивчення соціології полягає в тому, що, розуміючи суспільство, в якому ми живемо, можна глибше заглянути в самих себе.

Соціологія може пояснити, чому речі відбуваються саме так, а не інакше. Разом із тим, соціологія як наука не повинна обмежувати свою місію лише розвитком абстрактного знання. Вона повинна вивчати суспільство для того, щоб знайти способи поліпшення життя людей і розширення людської свободи.

Пропонований практикум створено з метою закріплення здобувачами вищої освіти теоретичних знань з соціології на основі виконання комплексу авторських практичних завдань, зміст яких розрахований на креативний підхід, розкриття творчого потенціалу особистості та формування soft skills.

Обсяг практикуму охоплює базові поняття курсу соціології, а його структура зберігає цілісність навчального курсу, що дозволяє, за задумом автора, оптимально використовувати її, зокрема, при підготовці до іспиту – для систематизації і швидкого засвоєння матеріалу.

Навчальний посібник підготовлено відповідно до вимог сучасних освітніх стандартів вищої освіти, відповідно до яких засвоєння якомога більшої кількості фактів і визначень – аж ніяк не є головною метою освіти. Для сучасного здобувача вищої освіти значно важливішим є навчитися критичному осмисленню соціологічної інформації, вмінню бачити за розрізненими, одиничними фактами стійкі зв'язки і закономірності, що становлять першооснову соціального життя.

Сучасна освічена людина повинна бути гнучкою і сприйнятливою, творчою і адаптивною. Вона повинна вміти інтегрувати наукове соціологічне знання і застосовувати його для постійного поліпшення нашого, поки ще дуже недосконалого, суспільства.

Стимулювання у здобувачів наукової допитливості та інтересу до соціальних проблем, розвиток у них соціологічного мислення, формування критичного підходу до аналізу і розуміння навколишнього нас соціального світу є головною метою цього видання.